

Ajankohtaista kiertotaloudesta ja jätehuollosta

Anna-Maija Pajukallio

Jätealan yhteistyöryhmä 4.11.2022

Esittelyssä

- Jätelain muutosten askelluksia – lyhyt tilannekatsaus
- Kaivannaisjätteet
- EU:ssä käsittelyssä olevia jätteasioita – lyhyt tilannekatsaus keskeisimpiin asioihin (jätedirektiivin uudistaminen)
- Kiertotalouspaketti 2
- Baselin sopimus ja SER

Jätelain muutoksiin liittyviä askelluksia

- SUP-direktiivin toimeenpanoon liittyvä hallituksen esitys hyväksyttiin 15.9.2022
 - [YM:n tiedote](#)
 - [HE 141/2022 vp \(eduskunta.fi\)](#)
 - Käsittely: YmV, TaV ja MmV (lausunto valmis)
 - Voimaan loppuvuodesta 2022 tai alkuvuodesta 2023, asetukset voimaan heti lain hyväksymisen jälkeen
 - SUP-tuottajavastuuseen liittyviä sidosryhmätilaisuuksia luvassa vuoden 2023 alkupuolella
- Jätelain sidosyksikkörajan muutosta ja sote-jätehuoltoa koskeva siirtymäsäännöstä koskeva hallituksen esitys hyväksyttiin 8.10.2022
 - [YM:n tiedote](#)
 - [HE 209/2022 vp \(eduskunta.fi\)](#)
 - Käsittely alkamassa: YmV (8.11)., TaV

Kaivannaisjätteet

- KAIVANNAISJÄTEASETUKSEN MUUTOS VIREILLÄ
 - Muutetaan direktiivin täytäntöönpanon seurantaan koskeva raportointivastuu SYKEltä Kainuun ELY-keskukselle (17 §, seuraava kolmevuotisraportti komissiolle 1/2024).
 - Lisäksi lisätään sulkemissuunnitelma osaksi kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa (4 §) ja tehdään viranomaistarkastuksia koskevan komission täytäntöönpanopäätöksen (2020/248) edellyttämät muutokset (13 §), jos muutokset mahdollista tehdä vähäisin pykälämuutoksina.
 - Lausunnoille joulukuussa, hyväksytään keväällä.
 - Yhteyshenkilöt: Sirkku Jaakkola (Soile Nieminen Kainuun ELY-keskus)
- RAPORTOINNIN KEHITTÄMINEN – ohjeet kaivosvalvojille ja toimijoille
- KAIVANNAISJÄTESÄÄNTELYN PÄIVITTÄMISTARPEIDEN ANALYSOINTI KÄYNNISSÄ
 - Laajemmat muutokset ensi hallituskaudella

Vireillä EU:ssa

Vireillä olevaa jätealan EU-työtä

- **Akkuasetuksen** osalta jatketaan trilogivaihetta Tsekin johdolla
 - Tavoitteena hyväksyä tämän vuoden aikana, jolloin se tulisi voimaan ensi kevätkaudella
 - keskeisille vaatimuksille erilaisia siirtymäaikoja
 - Tällä hetkellä on vielä monia isoja kysymyksiä auki, mm. tuottajavastuuseen liittyviä Suomen kannalta tärkeitä artikloita sekä kierrätystavoitteiden kunnianhimoa ja aikataulua
 - Kansallisen toimeenpanon suunnittelu hiljalleen alkamassa, kun lopullinen sisältö hahmottuu
- **Jätteen siirtoasetuksen** uudistamista koskeva ehdotus aktiivisessa käsittelyssä neuvostossa – käsittely jatkuu vielä 2023
 - Tavoitteena EU:n sisäisten jättesiertojen helpottaminen sekä EU/ETA-alueen ulkopuolelle suuntautuvien siirtojen turvallisuuden varmistaminen ja valvonnan tehostaminen/siertojen rajoittaminen

Kiertotalouspaketti II 30.11.2022

- **Pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin tarkistus (PPWD)** => harmonisoinnin vuoksi asetukseksi
- Keskeisiä teemoja: pakkausjätteiden määrän vähentäminen; uudelleenkäytön ja kierrätyksen edistäminen; pakkausten kierrätettävyyssvaatimus; kierrätetyn materiaalin käytön lisääminen;
- mahdollisen pakkauksen kierrätettävyyden määritelmä ei saisi estää uusia tuoteinnovaatioita
- **(Säädös)ehdotus ympäristöväittämien perustelemisesta**
 - valmistelun yhteydessä on tutkittu ympäristöjalanjälkimetodologian lisäksi myös kierrätettävyyden sisällyttämistä osaksi vihreiden väittämien säädöstä.
 - vaihtoehtoisia toteuttamistapoja: suositus, lainsäädäntöaloite vapaaehtoisesta ympäristöjalanjälkijärjestelmästä; lainsäädäntöaloite vihreistä väittämistä eli silloin kun yritys viestii ympäristöstä, olisi sen käytettävä ympäristöjalanjälkimetodologiaa.

- **Biopohjaisia, biohajoavia ja kompostoituvia muoveja koskeva politiikkakehys** (ei säädös)
 - Poliittikkakehikko pyrkii kehittämään kyseisten materiaalien elinkaariarviointia, tunnistamaan biohajoaville ja kompostoituville materiaaleille soveltuvat käyttökohteet sekä vähentämään ao. materiaaleihin liittyvää epäselvyyttä.
 - Biopohjaisuus, biohajoavuus ja kompostoitavuus tarkoittavat varsin erilaisia ominaisuuksia, ja niiden mahdolliset vaikutukset ilmaston, ympäristön ja ihmisten terveyden kannalta ovat erilaisia.
 - Suomessa on vahvaa biomateriaaliosaamista ja runsaasti erityisesti puubiomassaan perustuvia raaka-aineita.
- **Korjauttamisoikeus (OM) – ns. right to repair aloite**
 - siirtynee myöhemmin annettavaksi

Jätedirektiivin uudistaminen alkaa taas

- Komission ehdotus jätedirektiivin osittaiseksi uudistukseksi odotettavissa 2023 kesällä (Q 2).
- Uudistus keskittyy kahteen teemaan:
 - **Tekstiilijätteen** kestävä jätehuolto
 - **Elintarvikejätteen** vähentämistavoitteet
- Selvitystensä perusteella komissio ei näe perusteltuna valmistella tässä vaiheessa säännösehdotuksia jäteöljyn jätehuollosta tai yhdyskuntajätteen erilliskeräyksen hyvistä käytännöistä.
 - Tehdyistä selvityksistä ei selvää tukea jäteöljyn regenerointitavoitteen asettamiselle

Jätedirektiivin uudistaminen/ tekstiilijäte

Mahdollisia teemoja

- EEJ-kriteerit (valmistelutyö alkaa 2023)
- Erilliskeräysvelvoitteet uudelleenkäyttöä ja kierrätystä varten
- Erilliskerätyn tekstiilin ja tekstiilijätteen lajitteluvollisuudet
- Tavoitteet: tekstiilijätteen vähentäminen/uudelleenkäyttö/erilliskeräys/kierrätys...
- Tekstiilijätteen polton kieltäminen
- Tuottajavastuu, joka kattaisi tekstiilijätteen vähentämisen/erilliskeräyksen/käsittelyn/tiedonkeruu ja seurannan/ ekomodulaation ...
 - Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan sekä pakollista että vapaaehtoista tuottajavastuuta, soveltamisalaa ym.

Jätedirektiivin uudistaminen/ elintarvikejäte

- Tavoitteena elintarvikejätteen määrän vähentäminen
- Vähentämistavoite, todennäköisesti prosentteina (ei absoluuttisena)
- Ei todennäköisesti muutoksia jäsenmaiden nykyisiin raportointivelvollisuuksiin EU:lle tai muuta uutta sääntelyä elintarvikejätteistä
- Samanaikaisesti valmisteilla muita elintarvikkeisiin liittyviä säädöksiä (kuten viimeiseen myyntipäivään liittyviä)

Baselin sopimukseen liitemuutoksia elektroniikkajätteen osalta

- Kesäkuussa 2022 Baselin sopimuksen osapuolikokouksessa tehtiin muutoksia sopimuksen liitteisiin (II, VIII, IX) liittyen elektroniikkajätteenimikkeisiin
- Muutokset voimaan 2025 alussa.
 - Käytännössä kaikki SER-jätteiden siirrot vaativat jätesiertoluvan
 - Liitteeseen VIII (vaarallinen jäte) lisätään uusi nimike A1181 ja poistetaan nykyinen nimike A1180;
 - Liitteeseen II (erityishuomiota vaativat jätteet) lisätään uusi nimike Y49. Sisältää muun SER-jätteen paitsi nimikkeeseen A1181 kuuluvat jätteet.
 - Liiteestä IX poistetaan vihreän jätteen nimikkeet B1110 ja B4030.
- Muutokset vaativat OECD:n päätöksen sekä jätteesiirtoasetuksen muuttamista samoilta osin.
 - Japani vastusti muutosten sisällyttämistä sellaisenaan OECD-päätökseen -> OECD prosessi käynnistyi, perustettiin task-team, valmista alkuvuonna 2024?
 - Muutokset jätteesiirtoasetukseen mahdollisesti JSAn uudistuksen yhteydessä. Ei vielä tietoa sisällöstä.

Kiitokset!

puh. 050 461 8652

anna-maija.pajukallio@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

